Ч. 16[illegible] ([illegible]79)   Львів, середа 24. липня 1918.   Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись.   (Редакція Руська ч. 3)

Кабінет Зайдлєра уступив.

Відень (ТКБ.) „Wiener Ztg.“ оголошує слідуюче відручне письмо цісаря:

„З покликанєм на склад обставин парляментарних Ви предложили мені просьбу о увільненє Вас з уряду, до якої прилучили ся і прочі члени кабінету. В узасадненю просьби Ви замітили, що не надієте ся вже вислідів зі своїх зусиль, роблених в цїли запевненя більшости в палаті послів для конечностий державних, що іменно трудности скуплюють ся в Вашій особі і Ваших відносинах до одного з політичних сторонництв, яке супроти конечностий державних не займає відпорного становища, а властиво булоб готове попертн инше правительство о тім самім напрямі загальнім.

В сих услівях видите в своїм уступленю передумову, заповідаючу виясненє парляментарного положеня.

Хоча приходить ся мені тяжко зречи ся дальшої Вашої діяльности на становищи, яке Ви в найтруднійших умовах займали для повного мойого вдоволеня, не можу не признати патріотичних зглядів, якими Ви керуєте ся.

Намірюючи задержати напрям, у якім Ви йшли і на далї з співучастю представників народних, а з збереженєм відносин нацїхованих довірєм до сих груп, які є прихильні виступати за потребами держави, бачу ся зневоленим приняти в ласції димісію цілого кабінету, а також поручаю сьому кабінетови, щоб вів далї справи, аж до утвореня нового правительства.

Екартсав, 22. липня 1918.

Карло в. р.
Зайдлєр в. р.

Принятє димісії.

Відень, 22. липня. Нині о 3 годині по пополудни відбула ся рада міністрів, на якій постановлено спільну димісію цілого кабінету. О 5 год. по полудни було відомо в кабінеті, що цісар приняв димісію. Нове міністерство має бути уряджене і щойно буде іменоване.

Гуссарек наслїдником Зайдлєра.

Відень, 22-го липня. В суперечдотеперішним намірам сьогоднишна рада міністрів рішила не дожидати далї голосованя в буджетовім виділї, тільки супроти неімовірности найти більшість для буджетової провізорії і воєнних кредитів, предложити загальну димісію. Димісія зістала цісарем принята, а кабінет провадить покищо далї справи. Сей перехід однак простягає ся лиш на години, завдяки сьому, що наслїдник дра Зайдлера є намічений в особі колишнього міністра просвіти, дра Гуссарека, котрий як Homo regius одержав порученє вступити з партіями в переговори. Його іменованє повинно вже завтра бути довершене.

Рівночасно з дром Зайдлером виступлять многі инші міністри, підчас коли більше парляментаристів вступить до кабінету.

Др. Зайдлер буде після свойого остаточного увільненя іменований управителем кабінетової канцелярії та куратором „Терезіянум“.

По уступленю Зайдлєра.

Львів, 23 липня 1918.

Зусиля, щоби правительству обезпечити більшість, потрібну для ухваленя державних конечностий оставали без успіху. Всї заходи облені в тім напрямі розбивали ся о опір деяких славянських партій, в чім рішаючу роль і значінє мало становище „кола польського“. І „коло польське“ звалило теперішне правительство. Се зазначив і сам цісар у відручнім письмі, натякаючи доволї недвозначно про трудности, які випливають із відношеня Зайдлєра до одної з партій. І Австрія погнула ся перед волею чи самоволею Поляків, що колись називали себе підпорою кождочасного правительства в Австрії (як казав Ґавч: за дорогі гроші...) а нинї змінили роль і валять правительство.

Наслїдником Зайдлера має стати Др Гусарек відомий нам зі свого відношеня до справи українського університету у Львові.

Про нове правительство каже цісар, що наміряє удержати той сам напрям, в якім йшов Зайдлер. Що принесе завтрішня днина, годї предсказати. Одно є певне, що теперішне правительство повалене Поляками, повалене тому, що його голова не хотів Полякам дати зобовязаня, що не буде переведений поділ Галичини. Тому й димісія дра Зайдлера мусить відповідно вплинути на становище українського парляментарного представництва. Вільно Австрії гнутись і йти під диктат Поляків, та ми не відречемось своїх прав на повне жите на своїй землї.

Мижа мали час і нагоду переконати ся, що австрійська політика се ланцюх несподіванок, непослїдовностий. Та одно є певне, що коли нове міністерство не дасть запоруки що-до поділу Галичини, не буде мати за собою українських голосів. Мало того; українські посли підуть всею силою проти такого правительства. На нашій дорозї нам не вільно ні кроком ступити в зад!

Засіданє парляменту.

Відень, 23. липня.

Після отвореня вчерашного засіданя президент палати послів присвятив посмертну згадку послови Швайґерови.

Між зголошеними внесенями, є внесок о відшкодованє за чинитьби на військові цїли і о фондї на опіку над мешканями. Внесеня сї, як також внесок о доріжняній підвижцї для учителїв відіслано до комісії. Відчитано звіт контролї державних довгів. Правительство від 2. мая с. р. видало знову австро угорському банкови 3 довжні скрипти по 954 міліонів корон. Довг в Австро-Угорськім банку виносить рівно 18 міліярдів 670 міліонів. З сего 14 310 міліонів позичкою на довжні скрипти. Комісія звертає увагу на небезпеченство, яке грозить господарському і валютовому житю з сеї причини, що від кількох місяців пускає ся в обіг нові банкноти у висоті одного міліярда місячно.

Потім міністер фінансів виголосив свою промову о фінансовім положеню і буджеті.

О год. 7. вечером розпочала ся дискусія над чеським внесенем в справі поставленя в стан обжалованя міністрів д-ра Зайдлєра і Тоґенбурґа ізза поділу Чех на округи. Дискусія розпочала ся бесідою Странського.

Посол Романчук заявив, що Українцї будуть голосувати проти внесеня, бо в Галичинї панує ворожа для Українців система.

По нїм промовляли пп. Ізовескул, Ґрекуль, Леґман, Ґранді, Гок і Скарбек.

Скарбек замітив, що має надію, що вже в короткім часї буде промовляти в польськім соймі в Варшаві. Справа польська мусить бути розвязана на світовім мировім конґресі і то по думцї Поляків.

Тайне засіданє.

Відень, 22-го липня. Перед засіданєм палати послів відбула ся конференція клюбових старшин, на котрій присутний був президент міністрів др. Зайдлер. Згоджено ся на се, щоби внесене о дорожнечім додатку для учителїв переказати комісії без першого читаня.

Опісля вели ся наради над тайним засіданєм палати послів в справі воєнних подій. Др. Зайдлер заявив, що воєнні події можна обговорювати лише на тайнім засіданю. За тайним засіданєм заявили ся німецькі сторонництва, християнсько-суспільні, Українцї і Поляки. За явним засіданєм були Чехи, полудневі Славяни і соц.-демократи. Рішено вкінци відбути тайне засіданє в справі воєнних подій на фронтах, а також військового положеня у нутрі краю. Буде промовляти 23 бесідників. Час промов обмежено до одної години. Тайне засіданє розпічне ся ві второк сейчас після голосованя над внесенєм о поставленє в стан обжалованя міністрів дра Зайдлера і Тоґенбурґа.

З нім. головної кватири.

22. липня. Між Aisne а Марною бої трівають далї з незменшеною силою. Мимо своєї тяжкої невдачі з 20 с. м. ворог, вводячи в бій нові дивізії і нові спроваджені самоходи панцирні знов двигнув ся до завзятих наступів на наші лінії. Наступи сї розбито. Полонені потверджують тяжкі втрати ворога. Також вчерашний день боротьби довів знов до повного успіху німецького оружя.

Між Aisne а областю на полудне від Harteunes дуже сильний барабанний огонь був на досвітї вступом для наступів ворожої піхоти. На полудневий захід від Soissons і на полудневий захід від Harteunes лягли вони вже перед нашими лініями. На північ від Ville—Montoire части ворога вдерли ся переходово за шлях з Soissons до Chateau—Thierry. Наш протинаступ випер їх назад. — Також Ville—Montoire і Thierry були огнищами борби, яку успішні протинаступи окінчили успішно для нас.

Обновлений вечірний наступ ворога на полудневий захід від Soissons захоплено вже в приготованю. Де вони успіли розвинути ся, зломано їх і заподіяно ворогови втрати.

По обох боках Ourcq ворог вдаряв перед полуднем декілька раз, безуспішно на наші лінії. Привівши свіжі сили, він двигнув ся пополудни до нових наступів. По тяжкій боротьбі протинаступи зломили опір ворога по обох боках Oulchy le Chateau. На північ і на північний схід від Chateau—Thierry наші відділи полишані в передполю утруднювали ворогови наближенє до наших лiній. Тільки вечером розвинули ся там сильнійші наступи, які упали, з великими втратами ворога.

На фронтї під Марною діяльність гармат. Між Марною а Ардрою Анґлійці і Французи вели далї свої наступи. Відперто їх кріваво.

Ґраф Чернін в Будапештї.

Будапешт, 21-го липня. — В суботу вечером прибув тут ґраф Чернін. На двірци дожидав його ґраф Тіса. Оба вони мали довшу розмову. В угорських політичних кругах вяжуть з приїздом ґрафа Черніна до Будапешту ріжні політичні комбінації.

З України.

Скоропадський і невтральні.

Київ, 15 липня. Укр. телеґрафічне бюро доносить до „Zür. Ztg“: Міністерство для проживленя оголосило розпорядженє, після якого збіжє не сміє бути нїким закуповане лиш через уряд хлїбовий і його заступників.

Стокгольм, 15 липня. Одному з співробітників „Dagbladet“ сказав гетьман: Положенє на Українї є дуже затрівожуюче. Парлямент буде скликаний ще перед осеню. Крівaві заворушеня роблять вибори покищо немислимими. Надія, щоб ми могли невтральним державам дати приречені скількости збіжа, мусить цїлком упасти. Українським військам збуває на всім.

Народ говорить!

Народнїй протест проти відвол'каня ратифікації берестейського мира і проти насильного польщеня Холмщини. Рішуча домаганє безпроволочного подїлу Галичини.

Представники всіх українських орґанізацій яворівського повіту, зібрані на нарадї дня 20 липня 1918 ухвалили одноднушно на внесенє адвоката дра Романа Секели слїдуючі резолюції:

1) Протестуємо як найострійше проти відволїканя справи ратифікації берестейського мира через одиноке австрійсько-угорське правительство та жадаємо безпроволочної ратифікації сего договору з українською державою.

2) Протестуємо рішучо проти всяких закулїсових махінацій ворогів українського народу що до подїлу Галичини та домагаємо ся безпроволочного подїлу сего найбільшого коронного краю на східну українську часть разом з Буковиною і західну польську — з осібним намістником і соймом.

3) Протестуємо проти безпримірної, насильної польонїзації українських областий Холмщини і Підляша і проти заборони поворту насильно вивезених українських горожан тих областий до своїх осель, а жадаємо безпроволочного віддання тих старинних українських земель на основі берестейського договору українській державі та негайного дозволу на поворот нещасних виселенцїв до своїх господарств.

4) Протестуємо проти нечуваного насильства польської парляментарної репрезентації проти кождочасного центрального правительства, яке за її диктатом мaлoби заєдно сповнювати її безосновні та ненасичені претенсії зі шкодою українського народу і самої австрійської держави.

Висше наведені резолюції вислано до кабінетової канцелярії, президії ради мінїстрів, мінїстра заграничних справ і до укр. парляментарної репрезентації

Шляхом Карла I. і Людвика XVI.

Москва, 20 липня. Бувшого царя застрілено по думцї присуду уральського совіту. Деякі московські часописи доносять про убивство сими цинїчними словами:

Волею революційного народу крівавий цар найщасливійше скінчив житє в Єкатеринбурґу. Хай живе червоний терор!

Декрет з 19 липня кладе руку на усім майнї царської сїмї і признає його власністю російської републики, включно з грошевими вкладами б. царів в російських і заграничних банках.

* * *

Коли спеціяльний царський поїзд 15. марта 1917 зістав задержаний між Могилевом а Псковом, і задихані прислужні донесли цареви, що в Петроградї вибухла революція, Николай Романів був дуже збентежений, але скоро зясував положенє.

— Де є ґенерал Іванов? — було його перше питанє.

— Іванов, сказано йому — має відійти саме до Москви з пістьма військовими транспортами, але опізнить ся. Цїлий петроградський ґарнізон і всї полки ґвардійцїв йдуть з Думою.

Калейдоскоп з України.

(Кінець).

„Він спровадив з Галичини друкарню до Київа й видав першу шкільну книжку для нових київських шкіл, під його покровом виходили там такі монументальні книги, як „Антолоґіон“ (1.048 сторін вел. аркуша!); для потреб печерської друкарнї оснував в монастирській маєтности фабрику паперу „коштомъ немалымъ, на подивеніє въ томъ краю якъ речъ небывалую“; за нього Печерський монастир на полі малярства, ґраверства й ілюстрації „заняв єдину позицію не тільки на цїлий український, але й весь східно-словянський світ“ і „відкрив нову добу в укр. мистецтві“.

На свого наступника в архимандрії призначив Плетенецький — також Галичанина, Копистенського (братанича перемиського владики), що разом з Йовом Борецьким і Памвою Бериндою (всї Галичани) працював над уложенєм монументального „Антолоґіона“. Той Копистенський вславив ся як історик церкви, полеміст, проповідник і дуже визначний богослов, а його монументальна „Палинодія“ зістала ся „верхом богословської ерудиції тих часів“.

П. Беринда прославив ся своїм „Лексиконом“ (почав його писати ще в Галичинї). Сей словар „на довго зістав ся найбільшим і найповнїйшим“. Крім того працював Беринда в печерській друкарнї „нощеденствуя“ — лїтами, справляючи до друку всякі виданя.

Згаданий Йов Борецький був першим ректором брацької школи в Київі, потім ігуменом Михайлівського монастиря і навіть митрополитом — „в науках свобідних, в знаню грецької, латинської й руської мови ледви чи рівний кому“.

Лаврентій Зизаній (що також як Борецький був передтим дідаскалом брацької школи у Львові) належав рівнож до „найбільш рухливих і многосторонних людий того часу: був автором букваря, граматики, словаря, катехізму, — педаґоґом, полемістом, проповідником, редактором і перекладчиком (переклав Бесїди Золотоустого).

Галичанами були також: Касіян Сакович (ректор брацької школи в Київі в рр. 1620—4), Кальнофойський і багато инших великих працьовників, що „засобами західної України відродили на київськім ґрунтї заглушене культурно-національне житє й привернули старій столиці України її давну національну і культурну ролю і значінє“.

Все те підчеркує виразно не Галичанин, тільки тамошнїй Українець, а саме проф. Мих. Грушевський у своїй дуже інтереснїй працї „Культ.-націон. рух на Українї“.

Ми, галицькі Українцї, на щастє не потребуємо тепер відроджувати на київськім ґрунтї культурного житя. Бо воно просто бухає там могутним, немов тропічним розгоном росту. Але та буйна ростинність української культури не має в собі міцного, національного стрижня. В нїй не видно тугости. Там нинї цїдем, „осанна“, „шапками закидуютъ“ ворогів, — а завтра тихо й смирно. Рівноваги нема — її можуть вщіпити тільки люди, що серед тяжких обставин, помалу, рік за роком, десятилїтє за десятилїтєм будували практично націю. А такими людьми є безперечно галицькі Українцї.

Побувши короткий час над Днїпром, стверджую з приємністю, що ми Галичани стоїмо розмірно високо тим, що витворили тип практичних дїячів, які вміють скликати простий народ, одушевити його національною ідеєю, оснувати для нього його бідними засобами товариства, школи, бурси, бібліотеки. Се своє практичне знанє понесїм на широку й велику Україну, скромно й без претенсій, а сповнимо неоцїниму місію, яку сповняли попередні поколїня галицької інтеліґенції. Не мусимо пхати ся до самого золотоверхого Київа. Бо „на провінції“ також багато можна зробити такого, що дасть нам сатисфакцію, яку мусїли мати ті наші далекі попередники, що везли до золотоверхого Київа друкарню з бідного галицького Стратина (коло Рогатина). Тільки ся сатисфакція буде без порівнаня більша. І для нашої Галичини — найбільше можна зробити, скріпляючи українську державу.

Ми не повинні нїчим зражувати ся в своїй роботі, як не зражували ся наші світлі попередники. Ремствували-ж сильно київські монахи на галицького архимандрита Плетенецького. А цікавий читач знайде у згаданій працї проф. Грушевського рівно гарне як дотепне поясненє причин того ремствованя.

На численні питаня, які менї з острахом завдають тут від часу мого повороту з Київа — в родї таких: „Ну, щож: чи удержить ся українська держава?“ — відповідаю тут разом усім: „Се залежить виключно від того, чи виховаєте своїх дїтий на таких, що говорити-муть: „Чому я маю се робити?“ — чи на таких, що думати-муть: „Чому не я маю робити публичну роботу?“

Всї инші питаня менше або більше пусті в тій справі тай все змінити-муть ся як — у калейдоскопі.

Написав О. Н.

— Чи не можна-б Німцям отворити мінського фронту?

Цар і двірський урядник глянули собі в очі і мовчали вже далі, але память сеї картини міцно записала ся в російській народній свідомости. Імператор всеї Росії, людина слабої волі, хотів зрадою спасати шапку Мономахів.

Питане, де діти царську сімію в першім розпалі революції прийшло рішати Керенському. Рада робітників жадала висланя її з Росії до Анґлії, но Керенський взяв на себе всю відвічальність і вислав Романових до Царського Села, де є гріб Распутіна. Чи дійсно переписка царя з давнійшими ґенералами спричинила висилку на Сибір, доси не звісно. В Тобольську царська сімя жила дуже здержано від людських очий, небезпекою для републики вона не була більше. Причини, чому царя переведено до Єкатеринбурґа, невиясненi.

Ще заки Микола Романів станув перед революційним судом в Москві, уральський совіт, рада темних селян спрятали його зі світа, як колись Карла анґлійського і Людвика XVI. короля Франції.

Таке Йонеску.

В палаті поставив оноді посол Патраскану питане, чому правительство дозволило Таке Йонеску виїхати. Президент міністрів Марґільоман відповів, що він не мав права Йонеску задержувати. Для справедливости однаково, чи Таке Йонеску находить ся в Чікаґо чи Парижи. Від хвилі, коли найвисший суд стане рішати, личність Йонеску перестає бути замітна.

Він не мати ме змоги на службі чужої держави впливати на судьбу краю. Хочемо, сказав президент, щоб в Румунії нарід прийшов до прав, а начинаємо від великих. Наша роля булаб легка, колиб ми всї справи передали парляментови.

Ми є горді з того, що з нашим впливом сьогодня стало ся. Я се зробив, не лиш як шеф правительства, а як керманич партії. Вкінці просив Марґільоман о терпеливість в сїм так важнім для Румунії ділї.

Промова Марґільомана стрїла ся з живими оплесками."

Угода між Ісляндією і Данією.

Після урядових донесень з Райкгавіку (головного міста в Ісляндії) прийшло до повного порозуміня між Ісляндією і Данією в справі правнодержавних відносин. Сим порозумінем покінчено давний спір між обома краями. Договір підписано дня 19-го с. м. Він буде предложений данському і ісляндському соймови до затвердженя. По причині підписаня договору панує в цілій Ісландії велика радість.

Фінляндський король.

Берлін. 21-го липня. — Заперечують вістку, будьто цїсар Вільгельм хоче посадити на фінляндськім престолї одного із своїх синів. Властивим кандидатом до фінляндського престола є князь мекленбурський Адольф Фрідріх.

Маніфестаційний зїзд учительства цілої Галичини.

Вчера відбули ся у Львові в ратуши наради делеґатів учительських галицьких союзів, які представляли собою коло 70 повітів цілої Галичини. Орґанізація учительства числом і карністю збуджувала подив. Тим більш різко вдаряло, що промови делеґатів ясували положене учительства як близьке голодній смерти.

До президії зїзду війшов д. Старосольський як відпоручник української „Взаїмної помочі“ учителів.

Ухвалені зїздом резолюції є слідуючі:

1) Зїзд делеґатів повітових учительських союзів зібраний в салї ратуша м. Львова на дни 21. липня заявляє:

Належить ся учительству народньому безпроволочна виплата в повнім вимірі додатку із-за дорожнечі, ухваленого парляментом і Палатою панів.

Ніякі згляди, ніякі арґументи не можуть оправдати хвилевого хочби опізненя помочі, яку виєднали в парляменті великі орґанізації цілої держави. Зїзд взиває Раду шкільну краєву і Видїл краєвий, щоби сейчас приготовили всї умови, вимагані до одержаня народним учительством додатку для дорожнечі за 1918 рік після внесеня посла Тайфля і товаришів.

2) Зїзд делеґатів домагає ся від Ради шкільної краєвої, щоби безпроволочно виготовила проєкт реґуляції платень, в межах чотирьох найнизших ранґ державних урядників, з стабілізацією всїх сил учительських у хвилї осягненя повної кваліфікації.

3) Заки реґуляція платень буде остаточно рішена, зїзд жадає виплати покищо в видї додатку доповненя платень учительських до висоти урядничих, крім сього додатку на дорожнечу в межах чотирьох ранґ урядничих, підвисшуваного рівночасно з підвисшуванєм додатку урядників.

4) Зїзд домагає ся помочі для істнуючих вже учительських консумів, одежі і обуви для учительства і його родин.

5) В інтересї школи, піднесеня уровеня морального молодежи, яка підлягає лихим впливам війни, жадає учительство від наставлених властий енерґічних кроків для реклямованя учителів від військової служби, жадає провіреня в працї підвластних орґанів в тім напрямі.

6) Зїзд супротивляє ся ослонюваню тайною найжизненнїйших справ учительських, що мало місце при ухвалах Ради шкільної краєвої і Видїлу краєвого, дотично датку на рік 1918—19, що відповідають інтересам народнього учительства.

Зїзд уважає своїм обовязком звернути увагу властий і суспільства, що колиб жаданя учителів не були справедливо сповнені, учительство на супереч своїй волі буде приневолене масово кидати свій стан, що грозить занепадом культури на довгий ряд літ. Учительство складає всю відвічальність на плечі тих, які не хочуть видїти горя учителя і потреб школи.

З промов замітна була бесїда соціяліста Гавснера, який завзивав учительство, щоб супроти поваги біжучої хвилї не давало ся вживати до реквізиції по селах, оберігало інтереси селян та йшло їм на руку в слушних домаганях проти визиску."

Польський поет Каспрович витав зїзд приступаючим до спільної акції Тов. учит. шкіл висших.

НОВИНКИ.

— Послуханя у цїсаря. Цїсар приняв оноді на послуханю митрополита Андрея ґрафа Шептицького і (в-друге) ґр. Черніна. З авдієнцією нашого митрополита вяжуть справу укр. греко-католицької церкви на окупованих австр. властями укр. землях Холмщини й Підляша.

— Липовий цвіт. По міських городах і дорогах, отїнених липами, увихають ся жінки і збирають липовий цвіт, опадаючий з дерев. Збирають пильно, хиляють ся тисяч раз на протязї одної днини і раді, що є бодай одна річ, яку мож мати в сих тяжких часах безплатно і не сфальшовану, заховують на зиму, коли жмінка сего цвітя, пахучого медом і нагрітого сонишним теплом, дасть сїмї можність напитком приспати на хвилю иншi вимоги... Дитина з казки Андерзена видить в опарі липового цвітя цілий світ мрій, ідилю розтанцьовану сяйливими тінями на порцеляні горнятка, — ті, що тепер сей цілющий напар пити-муть, як лік проти... голоду і студени, побачать кругом себе тільки нужду, — тільки житє, обчмихане із всїх прикрас..

— Що за честь! У Львові розліплено оповістки, що в українськім театрі будуть відбувати ся представленя якогось „будапештенського орфеум“. Не знаємо, на чиє конто записати той нетакт. Як відомо, у Львові нема ніякого українського театру. За те є саля музичного товариства імени Лисенка, побудована заходами пок. проф. Шухевича при допомозї гроший, зібраних на будову укр. театру у Львові. Певно пок. проф. Шухевичеви, анї нікому з тих, що складали жертви на будову укр. театру, не прийшло на гадку, що при ул. Шашкевича будуть писувати ся будапештенські діви... Чи дасть ся подумати таке серед иншої суспільности? Члени товар. імени Лисенка, ба й вся укр. громада у Львові повинні дати на те належну відповідь... Хто і яким чолом винаймив салю Лисенка будапештенським „дівам“? Сором!...

— Право прилюдности одержала укр. ґімназія в Рогатині.

— Литовський король. „Zeit“ доносить, що литовський сойм жертвував королївську корону Литви князеви Урихови, потомкови давної литовської династії. Кн. Урих приняв сю оферту.

— Гетьманський яхт. На днях на Днїпрі відбулось свято підняття прапора на гетьманськім яхті. О третій годині дня на пароплав міністерства шляхів „Головачов“ прибули: військовий міністер Рогоза, міністер шляхів Бутенко, товариш морського міністра Максимів та инші висші чини української держави. О третій годині 20 хвилин гетьман особисто передав прапор товаришеви морського міністра, котрий у свою чергу передав його капітанови Зеленому. Під згуки українського гимну прапор піднято на пароплаві.

— Прямий дріт Київ-Берлін. В звязку з перебуванєм у Берлїнї нового українського посольства тепер зовсїм працює прямий дріт Київ-Берлін, який є в розпорядженю міністерства закордонних справ.

— В міністерстві закордонних справ. Сими днями в міністерстві закордонних справ зроблені деякі зміни що до загальної орґанізації міністерства. В міністерстві тепер замість одного будуть два департаменти: департамент загальних справ, директором якого лишаєть ся К. Лоський, і департамент чужоземних зносин, директором якого призначено б. українського посла у Видни д. Яковлева. Сей департамент має чотири відділи: політичний, дипльоматичний, консульський і відділ преси.

Останніми днями міністерство закордонних справ майже що дня веде по прямому дроту розмови з Берліном.

— Калущина. В днях 25. 26 і 27 липня с. р. відбуде ся в читальни Просвіти в Калуши курс военно-адміністраційних відомостий, на котрий прибудуть референти „Сільського Господаря“ зі Львова. Карти вступу видає канцелярія „Сільського Господаря“ в Калуши. Поміщене для участників в Захистї спрітськім і Хлопськім Союзї. Хліб і харч взяти з собою, а кухня в Захистї. В неділю 28 липня о год. 2 по пол. господарське віче, на котре з рефератом приїде др. С. Баран зі Львова. Просимо о численну участь. Філія „Сільського Господаря“ в Калуши.

— Аматорська вистава на селї. В селї Цїневі, долинського повіта, заходами місцевого священика і учителя відбула ся вистава „Ой не ходи Грицю“ силами селян. Успіх моральний був дуже гарний а зацікавлене молоді і участь її давали запоруку у дальшій культурній роботі в селї. Виставу повторено відтак в селї Княжівськім. Громада ся має всї дані, для того, щоб стати примiром для окрестности, яка спить сном блаженних.

— **Утікають від Румунів.** За пять тижнів виїхало з Кишинева на Україну більш 3000 чоловік. Причиною являють ся репресії Румунів над населенем. Румуни наказують православним священикам визнавати румунський синод і румунського митрополита, а також правити службу Божу на румунській мові. Кишиневського архієпископа Анастасія усунено Румунами з посади.

— **Церков, земля, хлопи і жиди.** Пишуть нам: „В селі Шпиколосах, золочівського повіту, священик після кождої проповіди закликує у церкві до купна землї, яку випродають по дуже високих цїнах жиди з фільварку Черемховець. У церкві після богослуженя чи акафісту чути лиш одно: Купуйте землю! Священик, зробивши храм торговицею, мабуть добре заробив би на сїм ґешефтї, тільки-ж громада не бажає на далї мати у церкві діла з торговлею“.

Містимо се письмо як куріоз, як доказ сліпоти нашого селянства, яке жде, аж йому землю возьмуть з під носа кольоністи-мазурп. Селяни мають тепер гроші, можуть платити, то священик, закликуючи до купна, сповняє патріотичний обовязок, а коли і мав би при тім дещо зарібку, то він заслугує його, бо дає селянам в руки землю — яка є тепер найліпшою і найбільш патріотичною льокацією капіталу. — Годі супроти такого становища селян дивуватись, що мазурські кольонії обсїдають східну Галичину.

— **Наші співаки.** Тенор-Українець, п. Любинецький співає в краківській опері біжучого сезону, між иншим партію Бельмонта в „Упровадженю з гарему“ Моцарта.

ОПОВІСТКИ.

Середа дня 24-го липня 1918

Нинї: 24-го липня: гр.-кат.: Ольги кн. укр., римо-кат.: Христини.

Завтра: 25-го липня: гр.-кат.: Прокла і Іляр., римо-кат.: Якова ап.

Комітет ґімназійний в Рогатинї просить усїх, у кого є перехована частина ґімназійної бібліотеки, порозуміти ся в тій справі з дирекцією ґімназії.

На укр. ґімназію в Рогатинї жертвували в коронах: Гром. Бабухів 50, М. Скроцька (в завіщаню) 100, гром. Дички 82·76, гром. Залуже 134, Пуків 150, о. Квасник, Межиріче 100, о. Кумановський, Німшин 25, о. Дубанович Стратин 30, о. Любінецький 80, гром Горожанна 138, Кінашів 164, Васючин 240, УСС Кубрак 10, жертви при вписах 150. Разом 1443·70 Спаси Біг усїм жертводавцям!

Семинаристки пошукує свящ. Іляріон Лушпинський до науки 2 хлопців з І. і ІІ. кл шк. нар. від 1 серпня або вересня на цїлий рік. Винагорода після умови, в зголошеню подати услівя. Соколів, п. Потік золотий коло Бучача. 232 5—7

Фотоґрафічні знимки. В обох українських книгарнях є до набутя слїдуючі картини: 1) Руїни гетьманської палати в Батурині (3 К). 2) Група розоруженої Німцями „синьої“ дивізії (4 К) та послїдня сторінка берестейського договору з підписами всїх членів делеґацій.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Конкурс.

В прив. укр. ґімназії в Рогатинї вільні місця: 1) математика, 2) україніста на висші, 3) фільольоґа на висші або і низші класи, 4) Ґерманіста. Плата державних ґімназій, додатки значно висші. З пп. учителями державних ґімназій осібні умови. Зголошеня і осібні умови на адресу ґімназії.

О. Семків, б. катехит у Городенцї зволить подати свою адресу.

ОГОЛОШЕНЯ.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

	У Львові:	В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ пів року	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чверть року	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і недїлю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович.

Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.